

Koulutuskuntayhtymä OSAOssa voi suorittaa puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinnon ja valmistua toimitilahuoltajaksi. Oppilaitoksessa on myös ammattitutkinto- ja erikoisammattitutkintokoulutusta.

Puhtaasti parempaan duuniin

Koulutuskuntayhtymä OSAOssa Oulun Kaukovainion tekniikan yksikössä kehitetään puhtausalaa ESR-rahoitteisen Puhtaasti parempaan duuniin -hankkeen eli lyhyesti ”Pupaduun” voimin.

TEKSTI: TAINA KYLMÄNEN

KUVAT: TAINA KYLMÄNEN JA EEVA-LEENA RONKAINEN

Puhtaasti parempaan duuniin -hanke käynnistyi OSAOssa maaliskuussa 2020. Työtä tehdään puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan lisäksi myös kone- ja tuotantotekniikan eteen. Pyrkimyksenä on löytää työvoimapolusta kärsiville aloille osaaavaa työvoimaa. Tässä jutussa keskitytään käsittelemään hankkeen toimia nimenomaan puhtauspalvelualan kehittämiseksi.

Hanke on tavoitteiltaan laaja. Vaikka toimintaa pyöritetään Oulusta, on toiminta-alueena koko laaja Pohjois-Pohjanmaa. Alueella on huutava pula puhtausalan osaajista.

Puhtaasti parempaan duuniin -blogin etusivulla tervehditäänkin kävijää suurin kirjaimin sanoilla ”Alakko nää alalle? Työpaikkoja piisaa!”

Pääviestinä arvo ja merkityksellisyys

Työn tavoitteet on muotoiltu pääviesteiksi: Puhtauspalvelualan ammatit ovat arvokkaita ja merkityksellisiä. Alalla voi toimia erilaisissa ja vaihtoehtoisissa työtehtävissä ja -ympäristöissä. Työpaikkoja on tarjolla. Alalla on hyvät kouluttautumisen- ja etene-
mismahdollisuudet.

”Koulutuskuntayhtymä OSAOssa on mahdollista suorittaa puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto ja valmistua toimitilahuoltajaksi. Lisäksi tarjoamme ammattitutkinto- ja erikoisammattitutkintokoulutuksia”, kertoo oppilaitoksen alan koulustarjonnasta puhtauspalvelualan ammattiopettaja **Kirsi Hemmilä**.

Puhtaasti parempaan duuniin -hankkeen pääviestien tehtävänä on nostaa puhtausalan arvostusta. Arvostuksen myötä alan

Koulutuskuntayhtymä OSAOn Kaukovainion tekniikan yksikön edessä sijaitsee kuvanveistäjä Ari Kochin suunnittelema pronssinen ulkoveistos ”Inhimillisen kosketuksen ja teknologian vuorovaikutus”.

Puhtauspalvelualan asiantuntija, puhtausalan opettaja Kirsi Hemmilä on ollut Puhtaasti parempaan duuniin -hankkeessa mukana alusta asti. Puhtausala on hänelle sydämen asia.

vetovoimaisuus kasvaa. Jotta ympäristö voisi oivaltaa alan merkityksellisyyden, on Puhtaasti parempaan duuniin viestinyt mm. suomalaisen siivoustyön ympäristöystävällisyydestä ja puhtaan ympäristön merkityksestä ihmisten terveydelle ja rakennuskannan säilymiselle pitempään elinkelpoisena.

Työelämä yhteistyössä mukana

Puhtausalan työnantajat ovat mukana hanketyössä. Koska alalle tarvitaan osaavia työntekijöitä, ammattilaisia, on hyvä yhteistyö alan koulutusta tarjoavan oppilaitoksen ja työnantajien välillä edellytys onnistumiselle. Ratkaisuja työntekijöiden ja työnantajien kohtaamiseen haetaan yhdessä. Markkinointia ja koulutusta kehitetään yhdessä. Tavoitteena on alan vetovoimaisuuden lisääminen nykyaikaistamalla alaan liittyviä mielikuvia. Koulutuskuntayhtymä OSAOn Kaukovainion tekniikan yksikkö, osaolaisen puhtauspalvelualan koulutuksen kotiyksikkö, on hanketoiminnan takana. Hankkeen ja OSAOn tavoitteet ovat samat. Siksi kaukovainion tekniikan yksikkö ja hanke tekevät markkinointityötä yhteisrintamassa.

”Oppilaitokselle tämänkaltaiset hankkeet ovat arvokkaita. Nykyisin pedagoginen ja muu kehitystyö tehdään suurelta osin erilaisissa hankkeissa ja projekteissa”, yksikönjohtaja **Vesa Pirilä** toteaa.

Taustalla osaamistarvekysely

Puhtaasti parempaan duuniin on lähtenyt työelämän tarpeista. Osaamistarvekysely toteutettiin yhdessä Puhtausala kiinnostavaksi eli Puhki-hankkeen kanssa loka-marraskuussa 2020. Kyseilyn tulokset on julkaistu hankkeen blogissa ja myös Puhtausalalehdessä 2/2021. Tuloksia on käsitelty työnantajaedustajien kanssa verkkotyöpajoissa viime kevään aikana. Pohjois-Pohjanmaalla eniten kysyntää oli perus- ja ylläpitosiivouksissa. Raken-nussiivouspalveluita kysyttiin Pohjois-Pohjanmaalla myös paljon.

Kartoituksen mukaan alueella kaivattiin erityisesti digitaalista osaamista entistä enemmän. Digitalisaatiohan on siivoustyösäkin jatkuvasti lisääntymässä. Muita osaamisen tarpeita olivat asiakaspalveluosaaminen, hygieniaosaaminen, laadun arvioimisen osaaminen, ympäristöosaaminen, työturvallisuusosaaminen ja ergonomia. Luettelo kertoo omaa kieltään alan monipuolisuudesta. Siivoamisessa ei siivota vain tiettyä tilaa, vaan samalla huolehditaan niin sosiaalisen kuin biologisenkin ympäristön tilasta ja hyvinvoinnista.

Toimeen on tartuttu, ja Puhtaasti parempaan duuniin -hanke on suunnittelemassa sisältöjä koulutuksiin yhdessä yritysten kanssa. Myös maahanmuuttajien parissa työskentelevien tahojen kanssa ollaan suunnittelemassa yhteistyötä. Maahanmuuttajataustaisilla henkilöillä on paljonkin tahtoa alalle. He ovat yksi hankkeen useista kohderyhmistä.

Ohjausosaamisessa kehitettävää

Koska ammatillinen koulutus suuntaa entistä enemmän ammat-tiin oppimista työpaikoille, tarvitaan työpaikoilla ohjausosaamista. Puhtaasti parempaan duuniin haluaa vastata myös tähän ohjausosaamisen tarpeeseen. Monet yritykset ovat palkanneet työyhteisönsä pedagogisesti päteviä ohjaajia. Kehitettävää tällä saralla on silti vielä paljon.

Puhtaasti parempaan duuniin -hankkeessa kehittämistyö etenee osaamistarvekartoituksen ja sisältöjen suunnittelusta ohjausosaamisen kehittämiseen. Pyritään rakentamaan mallia,

jolla saataisiin rakennettua työpaikkojen tarpeisiin ohjaus- ja perehdytysmateriaalia.

Työnantajapuoli on iloinen hankkeesta. Hankkeessa mukana olevien yritysten edustajat pitävät pelkästään verkostoitumisen mahdollisuutta hyvänä asiana.

”Hankkeeseen liittyvät työpajat ovat hyvä juttu. Yhteistyössä ja verkostoitumisessa on voimaa! Tapaamiset ovat onnistuneet hienosti etäyhteyksin”, kiittelee Muhoksen kunnan puhtauspalvelupäällikkö **Liisa Nykänen**.

Samaa toteaa myös Oulaisten kaupungin siivouspäällikkö **Hanne Stark-Vierimaa**: ”Verkostoituminen muiden työnantajien kanssa on myös arvokas lisä omaan työhön. Olen huomannut, että koemme monissa asioissa samoja onnistumisen tunteita ja toisaalta myös haasteita.”

Ala sisältää nuorten monia arvoja

Puhtaasti parempaan duuniin pyrkii tavoittamaan viestillään siis sekä aikuisia että nuoria. Aikuisista kohderyhmää ovat jo alalla olevat kouluttamattomat työntekijät, alanvaihtajat, osatyökykyiset ja maahanmuuttajat. Sisällöllisten tavoitteiden lisäksi hankkeen laajuus ilmenee kohderyhmien moninaisuutena. Työvoimapulasta kärsivälle alalle haluttaisiin saada erityisesti nuoria.

Kevään 2021 aikana hankkeessa on saatu kontakti kaikkiin Pohjois-Pohjanmaan perusopetuksen opinnonohjaajiin. On tärkeä uudistaa opinnonohjaajien tietämystä puhtausalan kehityksestä. Moderni puhtausala vastaa nykynuorten arvoihin. Nuoret arvostavat kestävästä kehitystä ja ekologisuutta. He arvostavat omia vaikuttamismahdollisuuksiaan. Nuoret haluavat tehtäviin, joissa he voivat vaikuttaa mm. työaikoihinsa itse. Tämähän on puhtausalalla hyvin usein mahdollista. He haluavat tehdä työtä, jossa he kokevat onnistumisen elämyksiä ja voivat edetä.

”Työelämän ja oppilaitoksen välinen yhteistyö on tärkeää. Puhtausalan vetovoimaisuutta tulee lisätä. Hankkeen avulla on mahdollista saada lisää opiskelijoita alalle. Työelämä tarvitsee osaajia ja toivon, että hankkeen myötä saadaan nuoria ja alan vaihtajia innostumaan puhtausalasta ja hakeutumaan opiskelemaan. Koulutus antaa perustiedot, ja osaamista syvennetään työelämässä”, pohtii hankeyhteistyössä mukana toimiva Hanne Stark-Vierimaa.

Peruskoulun opinnonohjaus on yksi kanava tiedottaa nuorille puhtauspalvelualasta ja kirkastaa heille alaan liittyviä mielikuvia. Hyvän esimerkin antaa mm. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin julkaisema video ”Tervetuloa sairaalahuoltajaksi”. Video on jaettu myös hankkeen blogissa linkkivinkeissä, ja peruskoulun opot ovat sen kiitollisin mielin vastaanottaneet. Opinnonohjaukseen tuotetaan kuluvana syksynä myös lisää materiaalia.

Virtuaalitapahtuma yhteistyössä

Vuoden 2026 tuleva Euroopan kulttuuripääkaupunki näytti osaamistaan järjestämällä viime toukokuussa koronarajoituksista huolimatta myös puhtausalan työtä ja koulutusta esittelevän virtuaalitapahtuman ”Siistiä ja makeeta”.

”Siistiä ja makeeta on hankkeemme suurin ponnistus tähän asti. Saimme esiteltä hyvin OSAOn tarjoamaan alan koulutusta ja OSAO Oven ohjauspalveluita”, toteaa opettaja Kirsi Hemmilä tyytyväisenä.

Tapahtuman järjestivät yhteistyössä BusinessOulun työllisyyspalvelut, ammatilliset oppilaitokset sekä alan yrittäjät. Varsinaisena tapahtumapäivänä toukokuussa saavutettiin jo liki 700

Puhtauspalvelualan koulutusten markkinointi on tärkeä yhteinen tehtävä OSAOn Kaukovainion tekniikan yksikössä. Kuvassa puhtauspalvelualan asiantuntija, puhtausalan opettaja Kirsi Hemmilä (vas.), yksikönjohtaja Vesa Pirilä sekä yksikön asiakkuuksista vastaava koulutuspäällikkö Leena-Kaisa Isotalo.

vastaanottajaa. Howspace-alusta, jolla messut järjestettiin, oli avoinna esittelyineen toukokuun loppuun asti mm. peruskoululaisia varten.

Siistiä ja makeeta -tapahtumasta saatuja kokemuksia voidaan hyödyntää myöhemmin myös muiden tapahtumien järjestämiseen. Aikaahan vielä on, sillä hanke jatkuu vuoden 2022 loppuun. ■

PUPADUU-HANKE

- ◆ Puhtaasti parempaan duuniin -hankkeessa puhtaus- ja kiinteistöpalvelualalle sekä kone- ja tuotantotekniikkaan etsitään uusia ratkaisumalleja ammatillisen oppilaitoksen ja työelämän yhteistyöhön Pohjois-Pohjanmaalla.
- ◆ Hankkeen tavoitteena on lisätä hankkeessa mukana olevien alojen vetovoimaisuutta, vaikuttaa alojen imagoon ja sujuvoittaa perusopetuksen yhdeksäsluokkalaisten ja aikuisten alan vaihtajien sekä erityisesti maahanmuuttajien ja osatyökykyisten hakeutumista työllistävien alojen ammattiopintoihin ja työelämään. (Lähde ja lisätietoja: www.osao.fi/hankkeet/puhtaasti-parempaan-duuniin/)

